

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี และเพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้โรงเรียนวัดมะเดื่อ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จำนวน ๑๘๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ ๐.๘๓๓ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ผลการวิจัยสามารถสรุป อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๓ มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๔ มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗ มีประสบการณ์อยู่ที่ ๑-๕ ปี จำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘ และเป็นประชาชน จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๗ สรุปได้ดังนี้

๒. ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๓. ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดผลประเมินผล

โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๘. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล สรุปได้ดังนี้

๕. เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในด้านการบริหารอาคารสถานที่ และด้านการวัดผลประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

๑๐. อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในด้านการบริหารอาคารสถานที่, ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

๑) ด้านการบริหารอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ในด้านการบริหารอาคารสถานที่ น้อยกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ๔๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

๒) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และ ๓๐-๔๐ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน น้อยกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ๔๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

๓) ด้านการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ด้านการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ น้อยกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ๔๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

๑๑. ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบ

มีความคิดเห็น มากกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน ๑๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๑๑. ตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการจัดการเรียนการสอน, ด้านการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้, และด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

๕.๒ อภิปรายผล

จากสรุปงานวิจัย มีประเด็นที่ควรนำอภิปรายผลดังนี้ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๒๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านสอดคล้องกับงานวิจัยของ**อำไพวรรณยศประสิทธิ์** ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์” พบว่า การปฏิบัติงานในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริการห้องสมุด การบริการแนะแนว อยู่ในระดับปานกลางและไม่ค่อยเป็นปัญหา แต่ปัญหาและอุปสรรคที่มีนั้น พบว่า ทางโรงเรียนขาดเอกสาร และไม่ค่อยได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ และด้านการบริหารอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ด้านการบริหารอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับ**วิจัยพงษ์ศักดิ์ อินทรม**ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การดำเนินงานทางวิชาการทั้ง ๕ งาน มีดังนี้ ได้มีการส่งเสริมให้ครูศึกษาเข้าใจหลักสูตรด้วยตนเอง มีการปรับแผนการสอนเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเนื้อหา ของบทเรียนแต่ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น และให้มีการบันทึกการสอนไว้ล่วงหน้า จัดหาสื่อการสอนโดยซื้อด้วยเงินงบประมาณ มีการส่งเสริมการใช้สื่อและห้องบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างมีระบบ มีการวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการเรียนการสอน ในชั้นเรียนปกติ มีการจัดห้องสมุดเป็น

เอกเทศโดยมีครูบรรณารักษ์ประจำ และมีการให้บริการ บำรุงรักษาและซ่อมแซมอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบภายใน มีการสร้างเครื่องมือการนิเทศและให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการนิเทศ ครูทุกคนมีส่วนในการวางแผนงานวิชาการ โดยใช้ข้อมูลปัญหาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการควบคุม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงานมาวางแผนด้วย จัดกิจกรรมส่งเสริมการโดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติและครูมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารเป็นผู้ประเมิน กิจกรรมที่จัด มีการสำรวจความต้องการในการจัดส่งครูเข้าอบรมพร้อมทั้ง ส่งเสริมให้ครูเข้ารับ การอบรมที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น และประเมินผลเมื่อกลับมาปฏิบัติงาน ในส่วนของปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดแคลนครูที่มีความชำนาญ เฉพาะกลุ่มประสบการณ์และขาดเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้เรื่อง ห้องสมุดโดยเฉพาะ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ด้านการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดมะเดื่อ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ด้านการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๑๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **Yates** ได้ศึกษาเรื่อง ความยืดหยุ่นของการพัฒนาอาคารสถานที่และการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา รวม ๒๐ โรงเรียน ซึ่งเคยได้รับความช่วยเหลือจากคณะกรรมการวางแผน ก่อสร้างอาคารเรียนจากมหาวิทยาลัยเทนเนสซี ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนรู้จักยืดหยุ่นในการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่อย่างรวดเร็ว เช่น รู้จักจัดห้องให้กว้างโดยแบ่งห้องด้วยกระดานดำคู่ หรือเครื่องตกแต่งอื่นๆ

ที่เคลื่อนย้ายได้ง่าย รู้จักยืดหยุ่นในการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่มากขึ้น บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีแนวโน้มรู้จักยืดหยุ่นในการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่มากกว่าบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา และจำนวน ๕ โรงเรียน ใน ๒๐ โรงเรียนมีการยืดหยุ่นในการใช้อาคารสถานที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับระยะแรกๆ **Taylor** ได้ศึกษาเรื่อง เปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนมัธยมเวอร์จิเนีย ๑๕ โรงเรียนกับโรงเรียนนานาชาติที่มีชื่อเสียง จำนวน ๓ โรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำแนะนำในการจัดอาคารสถานที่ พบว่า คำแนะนำที่โรงเรียนทั้งสองกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติตาม คือ ให้โรงเรียนจัดให้มีที่ว่างสำหรับนักเรียน โรงเรียนออกแบบโดยแยกห้องที่ใช้เสียงดัง เช่น ห้องดนตรีไว้ต่างหากมิให้รบกวนห้องอื่น โรงเรียนมีโรงพลศึกษาเป็นเอกเทศ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาร่วมใช้อาคารสถานที่ และโรงเรียนจัดหาวัสดุภัณฑ์นักเบาหรือถอดเก็บได้มาใช้กันห้องเรียนส่วนคำแนะนำข้ออื่นปฏิบัติ ดังนี้ โรงเรียนจัดห้องแนะแนวไว้

ใกล้ย่านวิชาการ และจัดห้องทดลองวิทยาศาสตร์เป็นเอกเทศ มีโรงเรียนมัธยมเวอร์จิเนีย ๘ โรงเรียน และโรงเรียนนานาชาติ ๑ โรงเรียน ปฏิบัติตาม ให้จัดห้องประชุมไว้ในย่านหนังสือ มีโรงเรียนมัธยมเวอร์จิเนีย ๕ โรงเรียนและโรงเรียนนานาชาติ ๑ โรงเรียน ปฏิบัติตาม ให้แยกส่วนที่ใช้เสียงดังออกจากย่านศิลปะมีโรงเรียนมัธยมเวอร์จิเนีย ๒ โรงเรียน และโรงเรียนนานาชาติ ๒ โรงเรียน ปฏิบัติตาม จัดศูนย์อุปกรณ์การเรียนไว้ในย่านวิชาการ มีโรงเรียนมัธยมเวอร์จิเนีย ๑๓ โรงเรียน และโรงเรียนนานาชาติ ๒ โรงเรียน ปฏิบัติตาม จัดอาคารบริหารไว้ใกล้ทางเข้าโรงเรียน มีโรงเรียนนานาชาติ ๑ โรงเรียนเท่านั้น ที่ไม่ปฏิบัติตาม และออกแบบโรงอาหารให้เป็นอาคารอเนกประสงค์มีโรงเรียนมัธยมเวอร์จิเนีย ๑๑ โรงเรียน และโรงเรียนนานาชาติ ๓ โรงเรียน ปฏิบัติตาม

เพอร์สัน (Person) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริการแบบมีส่วนร่วม กับการรับรู้ประสิทธิผลของสถานบันของวิทยาลัยชุมชนใน นอร์ทแคโรไลนา โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร คณะครูและเจ้าหน้าที่ในวิทยาลัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของสปิริโต (Spirito) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมของครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารทางวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในรัฐแคลิฟอร์เนีย ที่มีผลต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน ได้ผลที่น่าสนใจอย่างหนึ่งว่า การพัฒนาบุคลากรของครูใหญ่มีความสำคัญต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน ลู (Liu) ได้ศึกษา พฤติกรรมผู้บริหารทางวิชาการของครูใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสิทธิผลโดยการใช้เครื่องมือ Instructional Leadership Behavior Questionnaire (ILBQ) ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมผู้บริหารทางวิชาการของครูใหญ่มีความสัมพันธ์สูงกับประสิทธิผลของโรงเรียน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. โรงเรียนต้องจัดสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้ปกครองที่มาติดต้องงานภายในโรงเรียน และจัดครูคอยให้บริการ
๒. ทางด้านงานวิชาการ โรงเรียนควรจัดสิ่งพิมพ์ ว่าโรงเรียนนั้นได้ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนอย่างไรบ้าง
๓. ทางโรงเรียนควรสถานที่ให้ร่มรื่นมากกว่า และมีโยบายปลูกต้นไม้ เพื่อสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้น่าเรียน และจัดสถานที่ส่งเสริมงานวิชาเป็นสัดส่วน

๕.๔ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการเปรียบเทียบการบริหารวิชาการ โดยการเปรียบเทียบโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดห้วงองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี เพื่อหาความแตกต่างกัน
๒. ควรเปรียบเทียบตัวแปรระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนรัฐบาล
๓. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ การจัดสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์ความรู้

๕.๕ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อผู้เรียนมากขึ้น มีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน นำแนวคิดมาใช้ในการจัด กลุ่มผู้เรียน โรงเรียนในหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ควรนำองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัย และการจัดสัมมนาทางวิชา

โรงเรียนควรวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้พร้อม และมีแผนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้ได้ศึกษาต่อ และส่งเสริมให้มีการสัมมนา ทักษะศึกษาดูงานนอกสถานที่ โดยกำหนดเป็นแผนการปฏิบัติงานแต่ละปี และส่งบุคลากรไปอบรม IT เพื่อความก้าวหน้าของ IT ในด้านนี้นับว่า IT เป็นปัจจัยเร่งการเปลี่ยนแปลงภายในสถาบันในหลายมิติ ได้แก่ การดำเนินการของสถาบันเป็นระบบเปิดมากขึ้น รวมทั้งบุคลากรในองค์กรสามารถรับข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางและกว้างไกล การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ วัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งความร่วมมือและเป็นระบบ และไม่จำกัดสถานที่ รวมทั้งการสร้างร่วมมือแบบเครือข่ายการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรด้วย เป็นพัฒนาที่เป็นระบบแผน มีการวางแผนระยะสั้น ๓ ปี ระยะยาว ๕ ปี โดยเฉพาะแผนการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นมากในสังคมยุค IT เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน และเพิ่มทักษะการเรียนรู้ให้กับเด็กนักเรียนได้ด้วย